

ERŐS VÁR

AMERIKAI MAGYAR EVANGÉLIKUSOK LAPJA

73. ÉVFOLYAM

2003 DECEMBER No. 6 (343), Vol. 73, December 2003, USPS 178-560

6. SZÁM

GYERMEK SZÜLETETT NEKÜNK!

Olvasd: Lukács 2:15-20.

A moden irodalomban és filmművészetben egyre több olyan alkotással találkozunk, amelyeknél hiányzik a történet végső kibontása. Az események sora hirtelen félbeszakad és a szerző az olvasóra vagy a nézőre bízva, hogyan szövi tovább az események szálait. — Karácsony nem ilyen félbeszakadt történet. Van folytatása.

Igaz, az angyalok égi üzenete s a nagy fényesség után ismét néma sötétség borult a betlehemi mezőre és minden olyan lett, mint amilyen azelőtt volt. Ám az angyalok elűnésével nem szakadt félbe a történet, hanem folytatódott, mégpedig a pásztorok szívében. Útra keltek s eljutottak a megbizonyosodásig s aztán vissztértek s eljutottak a hálaadásig. Nekünk erre a folytatásra kell figyelniünk, mert erre a kettős útra hív minket is az Isten.

Eljutni a megbizonyosodásig... Mt jelent ez? Külföldi nyaralás tervezeténél útikönyvet vesz az ember, amely megismerteti a sosem látott városok nevezetességeivel, tájak vonzó szépségével, elkalauzol hangulatos, csöndes falvakba vagy gigászi méretű építkezésekhez. Végül az összegyűjtött információk alapján útnak indulunk... Ez a megbizonyosodás útja, amikor már nem mások leírása, nem mások fényképezőgéplencséje, hanem saját tapasztalataink alapján ismerjük meg az addig ismeretlen tájat.

A pásztorok így indultak útnak az angyaloktól kapott információ alapján, hogy megbizonyosodjanak. A hasonlatot tovább vite, vagy inkább tovább erőltetve: Isten útikönyvként kezünkbe adta a Bibliát, amely Isten országát mutatja be. Emellett mások is beszélnek arról, hogy mi mindent tapasztaltak meg ebbenn az országban. Több csatornán keresztül is érkeznek hozzánk információk.

A kérdés az, hogy ezek nyomán útnak eredünk-e? Hiszen ezeket az információkat kétségre is lehet vonni és azt mondani, hogy a Biblia nem hiteles, csak legendák

gyűjteménye; a testvérek bizonyágtétele csak szubjektív érzések kivetítődése —, kár tehát elindulni. Mintha a pásztorok azt mondták volna az angyali jelentés után: Úgy látszik álmodtunk, vagy valami víziónk volt. Jobb lesz, ha meghúzzuk a butyokost, magunkra húzzuk a subát, és alszunk tovább.

Bátorság, elszánás kell elindulni a megbizonyosodás útján. S erre nemcsak a betlehemi pásztoroknak volt szükségük. Csak ezzel a bátor elszánással indulhatott el a fiatal halász Jézus nyomdokába, hogy em-

berek halászává legyen. Bátorságra és elszánásra volt szüksége a Jézus példázatában szereplő tékozló fiúnak is, hogy visszatérjen az atyai házhoz, hogy megbizonyosodjék az Atya szeretetéről.

Mindazok, akik a pásztorokhoz hasonlóan bátran elindultak ezen az úton, a pásztorokhoz hasonló tapasztalatokra tettek szert, hogy bizony mindent úgy találtak, ahogy Isten üzent nekik.

Egy idős ember Bibliájában lapozgatott egyszer barátja, aki lélekben nagyon megszűre sodródott Istentől. A lapozgatás közben feltűnt neki, hogy a margón itt is, ott is egy-egy dátum van. Meg is kérdezte: Mit jelentenek ezek? "Kipróbáltam és igaznak találtam" — szólt a válasz —, "s hogy el ne feledjem, mindig odaírtam a dátumot." Így kellene nekünk is kipróbálni, hogy

valóban félelmeinktől szabadító örömet jelent-e Jézus közelsége, úgy ahogy az angyalok hirdették: Ne féljete, nagy örömet hirdetek nektek, mert megszületett az Úr Krisztus a Dávid városában.

Persze a világ kínálja a maga örömeit, s az ember sietve ki is próbálja ezeket. Ám ha őszintén összegyűjtjük tapasztalatainkat, akkor meg kell vallanunk, hogy nagyon gyorsan múló, szinte csak percnyi örömök azok és pillanatnyi felvillanások után még kínzóbb a szürke örömtelenség..

Aki azonban elindul Isten hívására, megtapasztalja, hogy Isten közelében igaz és maradandó örömökre talál. Hiszen az "örömezenet" nemcsak karácsonynak különleges mondanivalója, hanem ezt az örömet hirdeti az egész Szentírás. Már az Ótestamentum lapjain is Isten öröme hívja népét, amelyben az ember megszabadulhat a szorongató félelmeiktől és eljuthat Dávid tapasztalatáig: Teljes öröm van Nálad, Uram! — Az Újtestamentumban pedig a már felnőtt Jézus mondja övéinek: Az én örömöm legyen bennetek, s a ti örömötök jusson teljességre. S aztán milyen örömmel száll a hír: Feltámadott az Úr! Amikor pedig Krisztus tanítványai testvéri közösségekben jöttek össze, milyen öröm töltötte be szívüket!

Amikor a pásztorok nagy sietve elindultak, nemcsak Betlehemig, a megbizonyosodásig jutottak el, hanem a hálaadásig is. Lukács evangélista úgy írja ezt le, hogy a pásztorok visszatértek nyájuk mellé, a hétköznapi élet feladatai és gondjai közé. Visszatértek, de Istent dicsőítve és magasztalva mindazért, amit tapasztaltak. Ha valamit kap az ember, persze illik megköszönni. A hálaadás azonban több, mint Istennek járó köszönet, vallásos illendőség. A hálaadás Isten dicsőítése, az Isten elleni lázadásnak és az Istent megvető közömbösségnek az ellentéte. Vallomás arról, hogy felismertem, kicsoda vagyok én és kicsoda Isten. A hálaadás felismerése Isten hatalmának és szeretetének, mindannak,

amit Tőle kaptam, még pedig érdemtele-
nül, ajándékképpen. A panaszkodás diva-
tos áradatával szemben a hálaadás szó-
lal meg azoknak ajkán, akik megtapasztalták
karácsony örömet. Hálaadás elsősorban és
mindenekfelett Jézusért, Aki erőtlensé-
günkben erőnk, reménytelenségünkben re-
ményünk, úttalanságunkban útunk, félel-
mek között menedékünk, tanácsalansá-
gunkban vezetőnk, kétségek között bizton-
ságunk, bűneinkben feloldozónk, szomorúságunkban vigaszunk, magányban tár-
sunk, idegességben békességünk, és halál-
ban életünk.

Ez a hálaadás nemcsak melegséggel, bol-
dogító érzésekkel tölti el az embert, hanem
szóra bírja, hogy továbbadja a Gyermekről
kapott üzenetet. Mint akkor a pásztorok,
mint azóta hányan, de hányan, álljunk be
mi is a hírnökök sorába, akik nem rémhírt,
hanem jóhírt mondanak, akik nem maguk-
ról beszélnek, de arról a Gyermekről, Aki-
ben mindent megkaptak. Ne szégyelljük
karácsony igazi mondanivalóját, hiszen
mindenkinek erre van szüksége.

Ha fiatal házásoknak gyermekük szüle-
tik, át kell rendezniük a lakást, hogy el-
férjen a kis ágy, meg miegyéb, és át kell
rendezniük életüket is. Ami addig fontos
volt, lényegtelen lesz, és új feladatok, új
örömök töltik be életüket. — A karácsonyi
Gyermek nekünk született. Rendezzük hát
át az életünket, hogy Ő legyen az első, A-
kinek közelsége örömmel és hálával tölti el.

Madocsi Miklós

Karácsonyi ének

Mért fekszel jászolban, ég királya?

Visszasírsz az éhes barikára.

Zenghetnél, lenghetnél angyalok közt:
mégis itt ridogálsz, állatok közt.

Bölcs bocik szájának langy fuvalma
jobb tán, mint csillag-úr szele volna?

Jobb talán a puha széna-alom,
mint a magas égi birodalom?

Istálló párája, jobb az Neked,
mint gazdag nárdusok és kenetek?

Lábadhoz tömjén hullt és arany hullt:
kezed csak bús anyád melléért nyúlt...

Becsésnek láttad Te e földi test

koldusruháját, hogy fölvetted ezt?

S nem vélted rossznak a zord életet?

Te, kiről zengjük, hogy "megszületett"!

Szeress hát minket is, koldusokat!

Lelkünkben gyújts picit gyertyát sokat.

Csengess éjünkön át, s csillantsd elénk
törekeny játékunkat, a reményt.

Babits Mihály

13 MILLIÓS TEMPLOMRENOVÁLÁS

Látszólag megoldhatatlannak tűnő felad-
at elé állította az alig száz lelket számláló
hegyeshalmi gyülekezetet az 1850-ben ép-
ült templom bádogborításának szüksé-
gessé vált cseréje. A bádog ugyanis oly
mértékben tönkrement, hogy az esővíz alá
tudott folyni, így az folyamatosan áztatta a
toronyt és a faszervezetet. Félő volt, hogy
idővel akár a torony is ledőlhet. A felújítás
költsége, az előzetes kalkuláció alapján o-
lyan nagyra rúgott, hogy a háború utáni ki-
telepítés során meggyengült gyülekezet
számára szinte reménytelen vállalkozás
volt elvégezni ezt a munkát.

Az egyházközösség vezetői ennek ellenére
mégis úgy döntöttek, hogy Isten segít-
ségével elkezdik a munkát. Létrehozták az
Evangelikus Templomért Alapítványt, ami
a beérkező adományokat fogadni tudta. A
pénz pedig szép lassan gyűlni kezdett.
Egyházi pályázatokból, az Ausztriába és
Németországba kitelepített egykori he-
gyeshalmiaktól, a szomszédos Burgenland
gyülekezeteitől, az Egyesült Államokban
élő Nt. Tessényi Kornéltól, belföldi magán-
személyektől és szervezetektől, a moson-
magyaróvári anyagyülekezettől, a helyi
gyülekezet tagjaitól, valamint a hegyesh-
almi gyülekezet meglévő pénzvagyonából
12,995,238 forint gyűlt össze.

Ennek a várakozáson felüli eredményt
produkáló gyűjtésnek köszönhetően a he-
gyeshalmiak merészebb terveket kezdtek
szövegni. Jó volna nemcsak a torony bá-
dogborítását újra cserélni, hanem egyéb
szükséges javításokat is el kellene végezni.
És így történt. A toronysisak cseréjén túl
felújításra kerültek a hangterelő spaletták,
kiépült a villámhárító- és csapadékvíz el-
vezető rendszer, kicserélték az elhaszná-
lódott toronyóra számlapokat, új homlokza-
ti nyílászárókat raktak be a régiek helyett,
végül az egész toronyhomlokzatot és
lábazatot újra vakolták. Az alapítvány e-
zeknek a munkáknak az elvégzéséért ösz-
szesen 12,868,250 forintot fizetett ki a ki-
vitelezőknek.

A templomtorony és főhomlokzat tehát
a keresztől a lábazatig újra teljes szépsé-
gében pompázik és Hegyeshalom község
egyik szép épülete lett. Méltán ünnepelt a
gyülekezet november 23-án, azon a hála-
adó Istentiszteleten, amelyen Ittész János
a Nyugati (Dunántúli) Evangelikus Egy-
házkerület püspöke szolgált igehirdetéssel.

A nagy munkának ez a része befeje-
ződött, de még további megoldandó felad-
atok várnak a gyülekezetre. A templom-
hajó is renoválásra vár és a templom ab-
lakai is megérették a cserére. Számítások
szerint ez a munka is nagyjából annyiba

fog kerülni, mint az eddig elvégzettek. Ép-
pen ezért a gyűjtés tovább folytatódik, és
a további támogatások fogadása érde-
kében az alapítvány is tovább működik. A
gyülekezet tagjainak reménye pedig to-
vább él, hogy Isten segítségével, ahogy az
eddigieket, úgy a még fennmaradt mun-
kákat is el tudják végezni.

Kiss Miklós, mosonmagyaróvári ev. lelkész

Adományok nyugtázása

Köszönettel nyugtázzuk a 2003. szept. 22-e
és nov. 19-e között vett többféle adományt.

•AZ "ERŐS VÁR"-RA

**Minden előfizetés a címszalagon kiemelten
jelzett év végén jár/járt le.** Előfizetések vételét
a címszalagon jelezzük; itt a felülfizetéseket,
stb. soroljuk fel:

\$110: Kert Marianne *ajndékelőfizetésre is*
(CA). **\$65:** Koltai Rezső (Svédó.). **\$50:** Özv.
Domján Sándorné *külföldi AMEK tagdíjakra*
(ON). **\$25:** Özv. Markovits Pálné *férje, Nt.*
Markovits Pál emlékére (OH). **\$24:** Varga Jo-
lán (IL). **\$18:** Kiss Erika (ON). **\$6:** Dr. Mekis
Éva (ON). **\$5:** Szerencsy József (OH). **\$4:**
Bruckner Edit (IN), Zalai Konrád (ON). **\$2:**
Tóth István (OH).

•A.M.E.K. TAGSÁGRA

2005: Kert Marianne (CA). **2004:** Dr. Ká-
rolyfalvi József (Mo.), Károlyfalvi Zsolt (Mo.),
Must Éva (ON), dr. Tomaschek László (OH).
2003: Gomola Mária (ON).

•A MAGY. EV. KONFERENCIA JAVÁRA

\$80: Dr. Tomaschek László (OH). **\$50:** Özv.
Domján Sándorné (ON).

•EV. EGYHÁZI INTÉZMÉNYEKRE

\$278: Magyar Segélyegylet *a Délvidéki Ma-
gyar Ev. Egyház támogatására* (OH). **\$100:**
Must Éva *a soproni ev. templom fenntartására*
(ON).

* * *
Szíves tájékoztatásul: Lapunkra az előfize-
tések és lapfenntartó adományokat **Erős Vár**
névre és **P. O. Box 770828, Lakewood, OH**
44107-0038 címre kérjük beküldeni.

Az Amerikai Magyar Evangelikus Konferen-
cia a hazai ev. egyházi középiskolák javára és
alkalmilag – akár adományozók által is – meg-
határozott egyházi szükség enyhítésére szívesen
továbbít adományokat. Csekket vagy pénzes-
utalványt **Hungarian Conference-ELCA** név-
re és **1467 Parkhaven Row, Lakewood, OH**
44107-4505 címre kell küldeni. A csekken kér-
jük az iskolát (Aszód, Békéscsaba, Bonyhád,
Bp.-Deáktér, Bp.-Fasor, Győr, Kőszeg, Mis-
kolc, Nyíregyháza, Orosháza, Sopron/Berzse-
nyi, Sopron/Eötvös) vagy a segélyadomány más
célját megjelölni. Minden adományért előre is
hálás köszönetet mondunk. □

IMÁDKOZZUNK!

Mennyei Atyánk! Ébreszd fel szívünket,
hogy örömmel készüljünk egyszerű Fiad
jövetele és megújult lélekkel szolgáljunk
Neked Általa, Aki Veled és a Szentlélek-
kel, egy igaz Isten, él és uralkodik örökkön
örökké. Amen.

AZ APÁK ESZNEK EGREST ÉS A FIAK FOGA VÁSÍK BELE (Jeremiás 31:29)

Manapság egyre inkább aggódunk — joggal — amiatt, hogy a folyamatosan gyorsuló környezetrombolás által tönkretett Föld lehetővé teszi-e majd gyermekeink *“élhető”* életét, amikor majd átvenni lesznek kénytelenek tőlünk a rongyosra rabolt *“természet-stafétát”*. A sokak által nehezen érthető fenntartható fejlődés és az abban feszülő ellentmondások csaknem feloldhatatlan volta kérdéssé teszi, hogy egyáltalán lesz-e jövő. Mert azt már csaknem mindenki érzi zsigereiben, hogy ha lesz is, alapvetően más lesz, mint a mi életünk. Tudományos filmben lelkendezve mutatják be a mérnökök a több háztömbnyi nagyságú hatalmas talajmaró és bányászgépeiket, melyek arra jók, hogy századnyi munkaerő-szükséglettel százszor gyorsabban bányásszanak ki egy szénbányát. Egyszerűen csak lemarják a termőréteget a szénréteg tetejéről, felszedik a szemet, majd továbbállnak. Még a képernyőn keresztül is lehangelő és fájdalmas a megnyúzott táj képe, és valahogy nem örülök együtt a mérnökkel.

Bizonyára majd egy újabb eszes csapat furfangos gépei jönnek, és megpróbálják begyógyítani a sebet. Jó esetben. Rosszabb esetben rábízzák a természetre, ahol a termőréteg egyetlen centiméterének a képződését tízezer években mérik.

Vagy ha ez fájdalmas, szálljunk tengerre? Még ha el is tekintünk attól, hogy mennyire szennyezett a víz, milyen irgalmatlan mértékben rabolja ki az ember az óceánok világát, nem lehet figyelmen kívül hagyni, hogy a globális felmelegedés ördögi körének beindulásával a sarki hótakaró elolvadása miatt a nagy tengeráramlások leállításának veszélye karnyújtásra lévő realitás. Ha ez bekövetkezik, télen a meleg tengeráramlatok nem melegítik fel az északi kontinenseket, és nyáron elmaradnak az esők, és emiatt beköszönt a nagyon hideg tél és az eső nélküli forró nyár alkotta két évszakos év. Tudósok szerint ha ma abbahagynánk véglegesen és teljes mértékben a káros anyag kibocsátást (magyarán: a szén és olaj elégetését), akkor kb. 150-200 év alatt helyreállítaná magát a természet. Ha nem — s ki ne tudná, hogy ez a valószínűbb —, akkor menthetetlenül átsap a folyamat, és egy újabb ciklus kezdődik, amit befolyásolni nem tudunk, és teljes, globális éghajlatváltozást okoz. A sarki jégsapka elolvadásával a világten-

gerék szintje annyira megemelkedik, hogy a tengerparti városok víz alá kerülnek, a szárazföldeken aszályok lesznek, majd ezen folyamatok későbbi periódusában újabb eljegesedés kezdődik. De hova megy az akkor már majd 10 milliárdnyi ember lakni? Hol és hogyan fogják megtermelni a szükséges élelmiszert? Egyszerű, de megválaszolhatatlan kérdések. Pesszimista hozzáállással az ember bele sem mer gondolni, hogy mi vár az emberiségre.

Nagyon sok mindent meg kellene tanítani gyermekeinknek. Például nem azt mondani, hogy örüljete, hogy kényelmes életet hagyunk rátok, mobiltelefonost, *“internetest”*, *“plázást”*, *“mindenhova-autón-menőst”*, *“mert-te-megérdemelsz-mindent”*-felfogását, hanem azt: bocsáss meg nekem, gyermekem, hogy nem láttam tovább az orromnál, és azért, hogy én kényelmesen éljek, azt hazudtam neked, hogy szükséged van a mobiltelefonra, internetre, plázára, autóra. Nem tanítottalak meg arra, hogy hogyan kell élni, látszat-életre tanítottalak meg, és ennek a levét, gyermekem, te fogod meginni. Neked kell majd szembenézned a környezeti katasztrófával, éghajlatváltozással, éhezéssel, váltsággal, háborúkkal. Ha majd éhesen a sutba hajítod a mobilod, és felnézel égre, ne átkozz el, hogy nem tanítottalak meg arra, hogy szeresd az Istent, mert akkor már biztos fogod tudni, hogy csak Ő az egyetlen, Aki segíteni tud. Ne átkozz el, mert lehet, hogy én sem tudtam, hogy hogyan kell szeretni az Istent. Azt hittem, ha mindent megadok neked, tudást, jó neveltetést, jogokat, szabadságot, anyagi feltételeket, akkor minden feladatomat teljesítettem, az Isten majd megismerteti magát veled, ha akarja, ehhez nincs közöm.

Nem mondtam neked soha, hogy a mobiltelefon korában is a legfontosabb üzenet az a Kötéltábla írott, és nem az SMS-ben érkező; nem mutattam példát neked, és meg sem próbáltam betartani még a Tízparancsolatot sem, vagy ha igen, nem szívből, mert te, látván engem, nem vágyódtál Uradhoz, mert érezted: hazug vagyok. Nem vittelek magammal templomba, hogy legalább ott láthasd: nekem legfontosabb, hogy Uramnak hálát adjak ujjongó szívvel. Így te kénytelen voltál magadnak *“istent”* keresni, és találtál is: oroszokp-készítő sarlatánokat, falsul mosolygó médiaarcokat, idéltlen és rettenetes rock-bálványo-

kat, szimpatikus és meggyőző politikusokat, akikről elhitted, hogy rajtuk fordul meg a világ.

Természetesen vettem légkondicionált autót és összkomfortos otthonomat, és nem törődtem vele, és nem fájt nekem, hogy mennyi talajt, állatot, növényt kellett ehhez elpusztítani, bosszankodtam a szupermarketek árutól roskadozó polcainál, hogy drágult a hús, és nem gondoltam arra, ez az egész mennyire abszurd és hazug. Igen, gyermekem, bocsáss meg nekem, ezt tettem, és téged is erre tanítottalak meg, és most itt állsz, egy csomó olyan tudással a tarsolyodban, amivel semmire sem mész. De a legfájóbb az, ha nem tudod, hogy Isten mennyire szeret. Elhittem veled, hogy minden gazdagság az enyém, de én is elhittem. Mert nemcsak a Földet pazaroltam el, hanem a jövőmet is: téged, gyermekem. De jó lett volna, ha akkor okosabb lettem volna, és legalább egy szó őszinte és szívből jövő ismeretere megtanítottalak volna. Ez az egyetlen, Akire igazán szükségünk van: ISTEN.

Dr. Ajtony Zsoltné – In: Dunántúli Harangszó

Kedves Olvasóinknak örömmel teljes, áldott karácsonyi ünnepeket és kegyelemben gazdag, békés új esztendőt szeretettel kíván a Szerkesztőség és az AMEK tisztikara.

Kérjük kedves Olvasóinkat, hogy az Amerikai Magyar Evangélikus Konferencia szolgálatát szívesen segítsék elő a Konferenciában való tagság vállalásával. A tagsági díj évi 20 US/CA dollár és ebben az összegben benne van az előfizetés az "Erős Vár"-ra. A tagdíj beküldhető Hungarian Conference, 1467 Parkhaven Row, Lakewood, OH 44107-4505 címre.

TEPLOMSZENTELÉS A FELVIDÉKI SZÁZDON

Az újraszentelési Istentiszteleten Srna Zoltán, a százi evangélikus gyülekezet gondnokhelyettes köszöntötte a megjeleneteket. Hálát adott és köszönetet mondott azért, hogy a gyülekezet fél év alatt képes volt elvégezni a templom szinte teljes, a külsőre és a belső térre, illetve annak be rendezésére is kiterjedő felújítást. A ráfordított anyagiak és a munka együttes értéke kb. 600 ezer korona; ebből 120 ezer a százi egyházközség és ipolyszakalosi leányegyháza tagjainak adakozásából folyt be, 151 ezer forinttal pedig magyarországi evangélikus gyülekezetek és az Illyés Közalapítvány támogatta a nemes célt.

A szentelést végző Dubek Miroslav honi evangélikus esperes hangsúlyozta, hogy a templomban szinte minden új, azért csak "szinte", mert teljesen újnak 1885-ben az ősök emelték, akik ezután a gyülekezeti élet minden egyes mozzanatát élesen az emlékezetükbe és a szívébe vették, s így követendő példaként állnak a mai hívek előtt. "Nem feledhetjük el életünk egyetlen vonatkozását sem: a nemzetit és a felekezetit sem" — mondta az esperes, utalva arra, hogy a 428 lakosú, 68 százaléka magyarok lakta Százd 78 lelkes evangélikus gyülekezete is zömmel magyar nemzetiségűekből áll.

Osuský Ivan, az evangélikus egyház nyugati egyházkerületének püspöke arra szólította fel a gyülekezetet, hogy a hívek élő kövekként a lélek templomát építsék tovább.

Köszöntötte a gyülekezetet Laborczy Géza nyíregyháza-kertvárosi evangélikus lelkész, az Illyés Közalapítvány titkára is. Emlékeztetett, hogy a százi és a nyíregyházi gyülekezet története több ponton is kapcsolódik egymáshoz, hiszen a százi evangélikusok utolsó választott lelképásztora, az 1945-ben Magyarországra kényszerült Szabó Vilmos később éppen Nyíregyházán szolgált tovább. Laborczy Géza szerint a felújítás az élniakarás jele. "Az Illyés Közalapítványnak a nemzeti és hitéleti identitástudat erősítése az egyik legfőbb feladata, s amikor egy kisebbségben élő magyar evangélikus gyülekezetet segít, akkor azt ennek jegyében teszi" — fogalmazott.

A szertartáson a liturgikus szövegek és az ige hirdetés tóttal [Miért nem magyarul

is? Sz.], míg az énekek magyarul hangzotnak el. Az Istentiszteletet követően a templomkertben felavatták a Nagy János és Nagy Mátyás szobrászművészek alkotta emlékoszlopot. "Sokan megkérdőjelezzik, kell-e egyáltalán emlékezni, van-e létjogosultsága a történelmi visszasságok felemlégetésének, kell-e a sebeket újra feltépünk. Azt mondjuk, a mi emlékezésünk

nem ilyen. Csendben, nyugodtan, de azzal a határozott meggyőződéssel állítunk emléket, hogy a történelemből tanulni kell" — mondta ünnepi beszédében Bugár Béla, a felvidéki Magyar Koalíciós Párt elnöke. Hozzátette: "Ez az emlékoszlop nemcsak egyszerű történelmi mementó, hanem arra is figyelmeztet, hogy egymásra is figyeljünk, s hogy ne engedjük újra megtörténni azt, ami már itt egyszer megtörtént."

Korpás Árpád – "Új szó", Pozsony

450 ÉVE HALT MEG CRANACH LUKÁCS 1472–1553

Szászország vezető festője volt, a német festészet és grafika egyik nagy művésze. Luther Márton barátja. Apja is festő volt, tőle tanulta meg a mesterséget. Erdetileg Müller volt a vezetékneve, ám 30 éves korra körül szülőhelye nevét vette fel, így lett Cranach. Ez idő tájt Bécsben élt és dolgozott. Itt kapta meg a hírt, hogy Bölcs Frigyes szász választófejedelem udvari festőjévé nevezte őt ki. 1505-ben érkezett Wittenbergbe és 45 éven keresztül élt itt.

A festő "barátságos, beszédes, nagylelkű, segítőkész, és szorgalmas" embernek tartották. Ezért nemcsak a választófejedelmek, hanem a nemesség, a gazdag polgárság tagjai, és az egyetem professzorai egyaránt nagyra becsülték. A reformáció elindulása körül, 1518–1519 között könyvdíszít címrajzokat készített Luther munkáihoz. Nemcsak a reformátor portréját festette meg, hanem Bóra Katalain és Luther szüleinek az arcképét is. Ezenkívül megörökítette a reformáció több vezetőjét

is. Oltárképeket és festményeket készített a lutheránus templomok számára. Ezzel megteremtette a lutheránus festészet alapjait.

A híres festő nagyon szeretett Wittenbergben élni. Vagyonát nemcsak festéssel gyarapította, hanem piactéri lakóházában bort árúsított. 1520-ban patikát vett, amelyet gyógyszereszedeknek adott bérebe. Egy időben saját nyomdája, s még könyv- és írószertelje is volt. 56 éves korára a város második leggazdagabb embere lett.

Festőtehetségét és szorgalmát nem csak megbízásokkal jutalmazták. Polgártársai három alkalommal polgármesterüknek választották Wittenbergben. Ám az ő életében is voltak nehéz próbatételek; feleségét és egyik fiát is el kellett temetnie.

75 éves volt, amikor szeretett városának virágzása vallásháború során ért véget. Öt évvel később ismét meghívták festőnek a választófejedelem udvarába. Itt halt meg 81 éves korában, 450 éve. Sírkövén a "Pictor celerrimus" ("a leggyorsabb festő") jellemzés olvasható, amely gyors munkatempójára utal.

e.é.

AZ "ERŐS VÁR" PÉNZTÁRA 2001. OKTÓBER 1-E ÉS 2003. SZEPTEMBER 30-A KÖZÖTT

Áthozat 1999–2001-ről	0
Bevétel: előfizetések, adományok, konferenciái tagság	\$ 7.669,23
Kiadás: minden szokásos ügyintézés a Konferencia költségére	- 9,154,92
12 szám nyomdai költsége	6,511,90
2. oszt. postaköltségek, USA és kanadai tömegküldésre*	1,570,00
Légitóstán küldés külföldre és visszakézbítésési portók (15,92)	636,72
Postafiók bérlete	93,50
Vegyes kiadások	342,80
Borítékok a lap postázásra és címszalagok	165,92
Megvilágított tördelő asztal	74,00
Tördelési kellékek	30,27
Visszaküldött csekkek (pótolva)	72,61
HIÁNYEGYENLEG	-\$ 1,485,69
Az Amerikai Magyar Evangélikus Konferencia fedezete/jóttállása	1,485,69
Árvtitel 2003–2005-re	0

*A postai számlán az árvtiteli hitelösszeg \$56,31.

2003. szeptember 30-án

Gaydán Melinda, s.k.

ERŐS VÁR (USPS 178-560) is published bi-monthly (February, April, June, August, October, December) by the Hungarian Conference in the Evangelical Lutheran Church in America, 1467 Parkhaven Row, Lakewood, OH 44107-4505. Tel.: 216-221-3178. Fax: 216-227-9482. E-mail: AMEvKo@aol.com. Periodicals postage paid at Cleveland, OH. Editor: The Rev. Béla Bernhardt. Annual subscription: \$6 in the USA, US\$8 from Canada, US\$15 from overseas by air mail. — Az ERŐS VÁR az Amerikai Magyar Evangélikus Konferencia lapja. Szerkesztő és kiadó: Bernhardt Béla. Aláírt cikkekért írjuk felel. Előfizetés az Egyesült Államokban évi 6 US dollár, Kanadából 8 US dollár, tengerentúlról légitóstán évi 15 US dollár. — Kérjük olvasóinkat, hogy címváltozásokat haladéktalanul bejelenteni sziveskedjenek. — Nyomda/Printers: Adkins & Co. Inc., 14541 Madison Ave., Lakewood, OH 44107. — Minden levelezés, előfizetés, adomány a feladó pontos címe feltüntetésével a lap alatti címére küldendő:

Postmaster, send address changes to: Erős Vár, P. O. Box 770828, Lakewood, OH 44107-0038.

INNEN-ONNAN

¶ A kolozsvári önkormányzat egyházak támogatására 5.3 milliárd (billió) lejt tagolt költségvetésébe. Az evangélikus egyháznak ebből 200 millió lejt juttattak.

¶ Eddig 6 lelkészt szenteltek fel az "Evangelical Lutheran Church in America" egyházban anélkül, hogy figyelembe vették volna az "Episcopal Church USA" egyházzal kötött egyezményt, mely előírta, hogy csak apostoli utódlásban minősített püspök szentelhet lelkészeket. Az ELCA egyházban ilyen megkötés a négy évvel ezelőtt jóváhagyott egyezményig nem volt ismert.

¶ Kézdivásárhelyen régen áhított Kossuthszobrot avattak fel. A szoborleplezés kapcsán helyi római katolikus és református esperes mondott áldást — evangélikus résztvevőről nem szólt a hír.

¶ A Szegeden szeptember elején megtartott Nemzetközi Bibliikus Konferencia előadói között volt Gémes István stuttgarti ny. ev. lelkész is. A Konferencia védnöki tisztét Gyulai Andre szeged-csanádi r.k. megyéspüspök és dr. Jakubinyi György gyulafehérvári r.k. érsek töltötte be.

¶ A Duna TV a 2001. szeptember 11-i terrortámadásról közvetített műsort, közelebb-ről a bajbajutottak és az áldozatok hozzátartozói javára végzett és máig is tartó evangélikus egyházi lelkigondozásról és segélyszolgálatról.

¶ Egyiptomban vonatkozó dokumentumok után kutatnak, hogy azok alapján nemzetközi fórumokon perelhessék Izraelt a 3000 év előtti kivonuláskor elvitt arany-, ezüst-, s réztárgyakért. Izrael ellenperben tervez jóvátételt keresni a zsidók 400 éves egyiptomi rabszolgaságáért.

¶ Sértetlenül találták meg a vizsolyi református templomból tavaly ellopott, nemzeti kincsnek számító 1590-es, első magyar nyelvű Károli-bibliát Komáromban, egy elhanyagolt állapotú házban. A rejtek helye a padlason volt, a tolvaj egy tartály alá tette a fóliába csomagolt kötetet, amit megkeményedő szigetelőhabbal alaposan körbefújt. A könyvritkaság már visszakerült a református egyházhoz

¶ A Vatikán javaslatot terjesztett elő olyan nemzetközi egyezmény létrehozására, amely ENSZ-keretek között az emberi klónozást teljesen betiltaná.

¶ A pozsonyi parlament 77:49 arányban szavazta meg önálló magyar egyetem létesítését Révkomáromban. Ez az intézmény, mint Selye János Egyetem 2004 szeptemberében nyitja meg kapuit.

¶ A r.k. miseliturgiában ádventtel gyakorlati változtatásokat eszközöltek. Az ostya

vétele előtt a hiveknek meg kell hajolniuk, utána a padokban állva maradnak az eddigi térdelő elmélkedés helyett, s az egész gyülekezet áll és énekel az áldoztatás alatt; a Miatyánkot felemelt karokkal imádkozzák, a békeköszöntés pedig kézfogás helyett öleléssel történik; liturgikus táncoktól és alkalmi tapsolástól is el kell tekinteni.

¶ Legújabb statisztikai közlések szerint Magyarországon évente 55 ezer terhességet szakítanak meg és 300 újszülöttet gyilkolnak meg.

¶ A Kanadai Evangélikus Bibliafordító Társaság közlése szerint elkészült a kamerúni kwanja törzs nyelvére fordított Újszövetség. A még véglegesítendő szöveg kiadására 2005-ben kerül sor.

¶ A budapesti Központi Antikvárium két novembervégi árverésén a Vizsolyi Biblia egyik példánya 10 millió forintért, s az 1661. évi kiadású Károli Biblia egyik példánya 8 millió forintért került kinalatra.

AMÍG NAPPAL VAN ...

Az Amerikai Magyar Evangélikus Konferencia a fenti ige jegyében (János 9:4) november 9-én tartotta meg esedékes, 30. biennális közgyűlését Clevelandban. A közgyűlésen elhangzott az elmúlt bienniumról két áttekintő jelentés, a főesperes-elnök és a pénztárosé. Mindkettő a maga nemében rámutatott a Konferencia mind belső, mind kereteit meghaladó tevékenységére. Kiemelt hangsúlyt kapott a világot átfogó Magyar Evangélikusok Tanácskozó Testületével való kapcsolat. D. Szebik Imre magyarországi elnök püspöktől érkezett köszöntés (lásd a 6. oldalon) és Ausztráliából Dabasy János melbourne–adelaidei lelkész. A METT legutóbbi két ülésén Pátkai Róbert londoni ev. püspök volt szíves Konferenciánkat képviselni. Részletezésre került a Konferencia szöveggyűlése, különösen a 73. évfolyamát rövidesen befejező "Erős Vár" megjelentetése tekintetében (a lapról pénzügyi jelentés a 4. oldalon található). Foglalkozott a közgyűlés az AMEK működési rendjével és a 2001-es közgyűlés által jóváhagyott változtatásokat második olvasatra véglegesen hatályba helyezte. Ugyancsak köszönettel vették tudomásul a megjelentek Beodray Ferenc hitesei könyvszakértő jelentését a pénzkezelés korrekt voltáról. A Konferencia jövőbeni működése igazodik az előadók igényekhez és lehetőségeikhez.

Lejárt az 1999-ben megválasztott tisztségviselőik mandátuma. Szolgálatukat köszönettel illette a közgyűlés és valamennyiüket a 2003–2007-es ciklusra újraválasztotta. Tisztségviselők: Bernhardt Béla főesperes-elnök, dr. Tomaszchek László alelnök, Rigneyné Szántó Illdikó lelkész, jegyző, s Gaydán Melinda pénztáros. Az "Erős Vár" szerkesztő-kiadója a jelzett négy évre ismét Bernhardt Béla.

A közgyűlést Gaydán Melinda előkészítésében társas kisebb előzte meg. A gyűlés helye a clevelandi Gloria Dei Ev. Gyülekezet utcaszintén lévő nagyterme volt.

Itt van a szép karácsony

Itt van a szép, víg karácsony,
Élünk dión, friss kalácson:
mennyi finom csemege!
Kicsi szíved remeg-e?

Karácsoyfa minden ága
csillog-villog: csupa drága,
szép mennyei üzenet:
Kis Jézuska született.

Jó gyermekek mind örülnek,
kályha mellett körbe ülnek,
aranyese, áhítat
minden szívet átítat.

Pásztorjátások be-bejönnek
és kántálva ráköszönnek
a családra. Fura nép,
de énekük csudaszép.

Tiszta öröm tüze átég
a szemeken, a harangjáték
szól, éjféli üzenet:
Kis Jézuska született!

Dsida Jenő

... fogantatott ... született ...

Az értelem útján lehetetlen megmagyarázni, hogy miként lett Isten emberré. Is-tennek a tökéletlenbe és hétköznapi valóságba elrejtőzködése olyan felfoghatatlan csoda, amelyet csak a hit képes meglátni és megérteni.

Jézus születésének és halálának történetiségét két személy nevével fejezzük ki a hitvallásban. Jézus Szűz Máriától született és Poncius Pilátus alatt halt meg. A keresztyén hit több mint időtlen eszmény. A keresztyén hit olyan hit, amely arra az Istenre tekint, Aki az emberi történelemben jelenti ki magát.

A názareti Mária elfogadta Isten csodálatos akaratát és megszülte Jézust. Így lett ő Isten anyja. Mária hite számunkra példakép, hiszen ő annak ellenére bízott Istenben, hogy nem tudta értelmével felfogni Isten tervét és cselekvése módját.

• *Mária megkérdezte az angyalt: "Hogyan lehetséges ez, mikor én férfit nem ismerem?" Az angyal így válaszolt neki: "A Szentlélek száll reád és a Magasságos ereje árnyékoz be téged, ezért a születendő is Szentnek nevezik majd, Isten Fiának." (Lukács 1:34-35.)*

• *Mária pedig ezt mondta: "Magasztalja lelmem az Urat, és az én lelkem ujjong Isten, az én Megtartóm előtt, mert rátekin-tett szolgálóleánya megalázott voltára; és íme, mostantól fogva boldognak mond engem minden nemzedék, mert nagy dolgot tett velem a Hatalmas, és szent az Ő neve, irgalma megmarad nemzedékről nemzedékre az Ő féltőkön." (Lukács 1:46-50.)*

Finnek

KITŐL KAPJA AZ EMBER A JOGAIT

Az 1776-os Amerikai Függetlenségi Nyilatkozat megfogalmazói írásba rögzítették és hirdették ki azt, hogy minden embernek Isten által adott joga van az élethez, a szabadsághoz és a boldogság kereséséhez. Ha e szövegben mélyebben elgondolkozunk, akkor rendkívül fontos lapelvet tudunk kikövetkeztetni belőle, és pedig azt, hogy minden ember az alapvető jogait teljes mértékben Istentől kapja, tehát nem királytól, államtól, kormánytól, más nemzetől. Ez a megállapítás azt is jelenti, hogy ha egy-egy embernek, valamely etnikumnak az ország keretén belül nem adottak ugyanazok a jogai, mint a másik embernek, a többségi etnikumnak, vagy a hivatalos nemzetnek, akkor az Isten által kapott jogokat valamilyen politikai hatalom igazságtalanul elvette tőle, vagy meggátolta, hogy éljen ezekkel.

Az egykori amerikaiak részére a Függetlenségi Nyilatkozat rendkívüli fontossággal bírt: Megszüntette függő viszonyukat a brit birodalommal és megemelte emberi önérzetüket is, ami az elért szabadságon keresztül nagyobb lehetőséget nyitott számukra az általános fejlődésre, amit ki is használtak, ahogyan az eredményeik is bizonyítják.

Miért fontos hangsúlyozni azt, hogy az amerikai nyilatkozat szerint az emberi jogokat Istentől származtatjuk? Ennek jobb megértéséhez nyúljunk vissza kissé a történelembe. Az emberi jogok deklarációjának francia változata, amely hasonló jogokat állapított meg, alapvető módon eltért az amerikaiétól, mert ateista alapon állt.

Az 1789-ben kezdődött francia forradalom szép emberjogi deklarációja ellenére, valamint a "szabadság, egyenlőség és testvériség" jelszava ellenére fokozatosan államterrorrá változott, a forradalmárokat rendre kivégezték, ami a császárság megalakulásához, majd annak bukása után a királyság restaurációjához vezetett. Mindez visszaállította azt az intézényt, ami ellen a forradalom fellépett. E fejleményeknek egyik fontos oka az volt, hogy míg az amerikai függetlenségi háború az Isten által adott jogokra alapozott, addig a francia forradalom nemcsak a hibákat is elkövetett vallásos intézmények ellen lépett fel, hanem a vallásos elvek ellen is, ami megnyitotta a kaput politikai túlkapasokhoz.

Mit üzen a ma emberének az Amerikai Függetlenségi Nyilatkozat? Elsősorban higgyen abban, hogy az ember jogait Istentől kapta és ezért jogos az, hogy megküzdjön értük. Mivel Isten előtt mindenki egyenlő, ezért igazságtalan az, hogy az

MAGYARORSZÁGI EVANGÉLIKUS EGYHÁZ
ELNÖK-PÜSPÖKE

1125 Budapest, Szilágyi Erzsébet fasor 24.
Tel. (36-1)394-23-35, 394-24-48, Fax.394-24-40
e-mail: north.district@lutheran.hu

Budapest, 2003. október 3.

ÉP-670/2003.

BERNHARDT BÉLA

főesperes, elnök úrnak

Amerikai Magyar Evangélikus Konferencia

1467 Parkhaven Row

Lakewood, OH 44107-4505

USA

**TISZTELT FŐESPERES ÚR!
KEDVES SZOLGATÁRSAM!**

Szeretettel vettem az Amerikai Magyar Evangélikus Konferencia meghívását 30. biennális közgyűlésére, 2003. november 9-re, Clevelandbe.

A Magyarországi Evangélikus Egyház és a magam nevében szeretettel köszöntöm a közgyűlésen részt vevő magyar testvéreinket. Urunk áldását kérem mindazokra, akik távol az óhazától igyekeznek magyarságukat, evangélikus hitüket megőrizni, és az idegen környezetben - lehetőség szerint - gyermekeiket is ebben megtartani.

"Nagy irgalmaddal mégsem semmisítetted meg népedet, és nem hagytad el őket." (Neh 9,31)

Az Amerikában élő magyar evangélikusok további lelki életét is meghatározó közgyűlés munkáját Isten kegyelmébe ajánlva,

testvéri és szolgatársi köszöntéssel

Imre Szezik
Dr. Szezik Imre
elnök - püspök

egyik ember vagy embercsoport mást vagy másokat rendeljen alá érdekeinek vagy hatalmának megfelelően. Az is helytelen, hogy az alárendelt személyek eltűnjék hátrányos megkülönböztetésüket. Mindenkinek meg kell őriznie emberi önérzetét vagy önbecsülését, biztosítva ugyanakkor másoknak is a tiszteletet. Ebből az is következik, hogy az állandó kompromisszumot elfogadó és a szavát meg nem tartó partnert megtűrő és annak a "pofonaira" nem reagáló, jogait kereső ember vagy szervezet csak szánalmas figura lehet a hatalom szempontjából. Olyan, akivel kénye-kedve szerint csúfságot űzhet vagy kéregetőként kezelheti.

A jogait kereső ember vagy érdekvédelmi szervezet tehát ilyen módon nem kezelhető egyenlő partnerként. Ilyen alapon még barátságot sem lehet kötni éppen az önként vállalt alárendeltség miatt. A reális barátság csak egyenlők között alakulhat ki, úr és a szolga között ez nem lehetséges.

Az Amerikai Függetlenségi Nyilatkozat tanúságai szerint a jogai érvényesítését kereső érdekvédelmi szervezetnek törek-

vését tehát arra az igazságra kellene alapoznia, hogy az ember jogait Istentől kapta, ami nem könyöradomány. Ezért önérzetesen és határozottan kell megküzdnie értük, amíg el nem éri azt, hogy az általa képviselt közösségnek semmilyen megkülönböztetésben ne legyen része.

Dr. Váradi G. János (Kolozsvár)

MINDIG ESEDEKES

az előfizetések megújítása. Erre a figyelmet a címszalagon

Előfizetése lejárt!

jelzéssel hívjuk fel. Kérjük tehát az előfizetések beküldését. Az előfizetés USA-beli címre évi 6 US, kanadai címre évi 8 US, külföldre évi 15 US dollár. Felülfizetéseket, ill. sajtóadományokat is köszönettel fogadunk. Címünk:

Erős Vár

P.O. Box 770828

Lakewood, OH 44107-0038

AZ EGYHÁZ HÍREI OTTHONRÓL

- A Magyar Ökumenikus Szeretetszolgálat október végén közbiztonsági okokból felüggesztette munkáját Irakban.
- A Déli Egyházkerületben Gáncs Péter püspök Füzesi Judit végzett teológust szentelte lelkésszé.
- A Bácsfeketehegyen ősszel tartott nemzetközi ökumenikus konferencián — Vajdaság helyzetét taglalva — az egyházak szerepe témában többek között Dolinszky Árpád, a Magyar Ágostai Hitvallású Evangélikus Keresztyén Egyház szuperintendense is tartott előadást.
- Az 1991-ben alakult Keresztyén–Zsidó Társaság második, idei évkönyvében Cserhádi Sándor ev. teol. professzor tanulmánya is megtalálható. A Társaság elnökségét négy társelnök képezi, közöttük D. dr. Harmati Béla ny. ev. püspök is.
- Felpécen felújított épületeit Celldömölkön új óvoda épületét, Kemeneshőgyészen külsőleg felújított templomát, Püspökmolnáriban új imaházát, Nemespátrón új gyülekezeti házát, Rádon új Johannus-organáját, Dunakeszin új parókiáját és felújított templomát, Hegyeshalomban, Páhon felújított templomát, Kötcsén felújított parókiáját, Vácott felújított épületeit vette ünnepélyesen használatba az ev. gyülekezet.
- Vecsésen megalakulása 80., Dunaharasztna 70., Dunaföldváron a templomépítés 100., Angyalföldön a 65., Csengődön a 40., Edvén a 10. évfordulóját ünnepelte az ev. gyülekezet. Szentendrén temploma alapkövét helyezte el ünnepélyesen az ev. gyülekezet.
- A felvidéki Balogpadár ev. gyülekezete fennállásának 200. évfordulóját Istentiszteleten ünnepelte, mely alkalommal D. Szebik Imre elmök püspök igehirdetéssel szolgált.
- Sámsonházán Lehoczky János Endre, Dunaharasztna Bozorády András, Várpalotán Tóth Attila az ev. gyülekezet új lelkesze.
- A 81 évesen is aktív szolgálatban álló albertírjai ev. lelkészt, Roszik Mihályt a Magyar Köztársaság bronz érdemrendjével tüntették ki.
- Gáncs Péter, a Déli Egyházkerület püspöke nemrég látogatást tett a bonyhádi Petőfi Sándor Evangélikus Gimnáziumban. Látogatása alkalmából megkérdezték: — Püspökként mennyire tartja fontosnak, hogy egyházak oktatási intézmények fenntartói legyenek? — Egyik legszebb, legnemesebb lutheránus hagyományunk a nevelési intézmények működtetése óvodától az egyetemig. Úgy gondolom, ezzel nemcsak az egyházat, az egész országot épít-

jük. Ezt az egyházi küldetést nagyon fontosnak tartom. Hat évig országos missziós lelkészként dolgoztam, a missziói felől érkeztem püspöki szolgálatra, ezért nagyon közel áll hozzám ez a gondolat. Lényeges, hogy az egyház kilépjen a bezártságból, ne csak önmagát építse, hanem az egész világ számára valóban legyen — ahogy Jézus mondta — “só, kovász és világosság”. Ez az én püspöki hitvallásomnak az egyik lényeges eleme.

• Dr. Reuss András ev. teol. professzor az evangélikusok között szokásos “Erős vár a mi Istenünk!” köszöntés jelentéséről írva azt javasolja, hogy arra a válasz ne a köszöntés — esetleg rövidített — megismétlése legyen, hanem Reményik Sándor: Békesség Istentől c. verse ihletésére az “Erős vár a mi Istenünk!” köszöntést “Békesség Istentől!” szavakkal viszonzzuk.

• A Déli Ev. Egyházkerület “Déli harangszó” címen kilépett a “világhálóra” — jól szerkesztett honlapja az Egyházkerület életéről közöl gazdag anyagot, sok hasznos tudnivalót.

• A magyar jogrend szerint tiltott az egyneműek házassága, de párkapcsolatuk legálisnak tekinthető, s szándék van arra, hogy az egynemű párkapcsolatokat intézményesítik. Hafenscher Károly szövívő szerint: “A Magyarországi Evangélikus Egyház örömmel veszi, hogy egyneműek házasságának az elismerését nem tervezik, ugyanakkor a párkapcsolatok regisztrálást sem támogatja. Nem szeretnék, ha bármilyen módon legalizálnák azonos neműek együttélését. A magyar evangélikusság nem a konzervatívizmus, hanem a bibliusság alapján fogalmazza meg álláspontját. A Biblia életpárti könyv, amelyben a működőképes, a következményeiben is emberhez méltó, egészséges élet modelljét kapjuk meg.”

• Rimaszombatban megünnepelték az Egyesült Protestáns Gimnázium alapításának 150. évfordulóját. Ez az iskola 1853-ban, az evangélikusok és reformátusok teljes egyenlősége jegyében, ugyan a bécsi abszolutizmus kényszerében jött így létre, amelyben hazaszorított és a nemzeti kultúra szeretetére neveltek. Trianon után állami iskolává lett 1999 óta, a tót államhatalommal folytatott hosszadalmas tárgyalások után, újra egyházi intézmény, mint a magyar tannyelvű Tompa Mihály Református Gimnázium. Jóllehet a tót többségű rimaszombati evangélikusok az iskola vezetésében nem vesznek részt, az iskolába azonban felekezeti különbség nélkül járnak magyar diákok: reformátusok, evangélikusok, és katolikusok. Ev. Élet et al.

GYÜLEKEZETI HÍREK

CLEVELAND — ELSŐ

Beszolgáló lelkész: **Juhász-Shepherd Ferenc**
Templom és lelkészi hivatal: 2830 Martin Luther King Blvd. (44104). Tel.: (216) 721-7074. Vasárnapi Istentisztelet délelőtt 10 órakor, angol-magyar. Mihályi Ernő gondnok telefonszáma: 561-7316. A lelkész telefonszáma: 941-2212.

Jézus Krisztust nem azért küldte Isten, hogy karácsonyi hangulat legyen ebben a különben oly kemény és könyörtelen világban. Nem. Az Atya azért küldte egyszülött Fiát, hogy Őáltala új világot hozzon. A gyűlölet, erőszak, és harc világába küldte a szeretet, az igazság, s a békesség Fejedelmét. Akik Istent szeretik, azok megtanulják Tőle azt, hogy nem elég csupán azokat szeretni, akik minket szeretnek, hanem a megfáradtakat, a megkeseredetteket, a csalódottakat, a betegeteket, a bűnösöket, és a még arra méltatlanokat is. Ne féljünk törődni azokkal, akik valósággal rettegnek az ünnep közeledtétől, mert szinte rájuk szakad elhagyatottságuk, magányosságuk, szegyenük kínja. Aldott az, aki a “be nem fogadott” Krisztusra emlékezve valaki t befogad az Ő nevében; ezzel ugyanis magát Krisztust fogadja be. Így láthatjuk meg az ünnepben a szolgáló szeretet újabb egyszerű lehetőségeit. ■ Betegek számára Úrvacsorát szolgál ki a lelkipásztor. Hívják őt időben a látogatás negbeszélésére 216 941-2212 számon Az üzenetrögzítőn névvel, címmel, telefonszámmal kell üzenetet hagyni. ■ Ünnepi Istentiszteletek magyar-angol nyelven de. 10 órakor ádventben december 7, 14, 21-én; karácsony 1. napján, december 25-én (Úrvacsorával); újévkor, január 4-én. Angolnyelvű gertyafényes Istentisztelet karácsonyeste, december 24-én (Úrvacsorával) este 7:30-kor. ■ Istentől gazdagon megáldott, békés és kegyelemteljes karácsonyt és új esztendő szeretettel kívánunk minden magyar testvérünknek! — JSF.

CLEVELAND — NYUGAT

Lelkész: **Tamásy Zoltánné**

Templom: West 98th St. és Denison Ave. Lelkészi hivatal: 3245 West 98th Street (44102). Tel.: (216) 961-6895. Istentisztelet minden vasárnap de. 9:30-kor angolul, 10:45-kor magyarul. Úrvacsoraoesztás a hó első vasárnapján és ünnepnapokon.

Ha a szívünket adjuk a karácsonyba, olyan lesz a karácsonyunk, amilyen a szívünk. Engedjük, hogy JÉZUS ADJA SZÍVET A MI KARÁCSONYUNK-BA! És mi lenne, ha ezen a karácsonyon történnék igazi karácsony? Milyen csodálatos lenne! Csak akkor tudjuk egymást őszintén szeretni, megölelni, megajándékozni, ha nem mi csináljuk a karácsonyt, hanem engedjük, hogy történjék karácsony bennünk, közöttünk, általunk, ahogy Isten Lelke éppen akarja, de történjék! ■ Október 5-i Istentiszteletünk keretében elbúcsúztunk Kardos Sarolta testvérünkötől, akit az Ursten magához szőlított. Istentünk vigasztaló Igéje hangzott a gyászolók felé: Igen, Atyám, Te így láttad jónak! ■ Hirdetem alkalmainkat! December 7-én gyülekezetünk asszonyai és férfi tagjai készítik el a Borbála ebédet Rózsahegy Ida és Pál testvéreink vezetésével! Az ebéd 12:30-kor kezdődik, s amelynek menüje: Húsleves, borjúpaprikás, sültcsirke, sütemény, kávé. Ebédadomány \$14. Jelentkezés a Lelkészi Hivatalnál legkésőbb dec. 4-ig. Szeretettel várunk mindenkit! ■ December 14-én karácsonyi szeretetvendégséget tartunk a magyar Istentisztelet után. ■ Ünnepi Istentiszteleteink – december 24-én este 11-kor angolul úrvacsoraoesztással – december 25-én de. 10:45-kor magyarul úrvacsoraoesztással; ezen az Istentiszteleten a magyar iskolások és óvodások is szolgálnak – december 26-án de. 10:45-kor magyarul úrvacsoraoesztással – január 1-én, az új esztendő első napján magyarul de. 10:45-kor. Isten Szentlelke vezesse el mindannyiukat ezekre az alkalmakra. ■ Beteg testvéreinkért imádkozunk: Drexler Istvánért, Drexler Erzsébetért, Szarka Sándorért. Az Ursten testi-lelki erőt adjon nekik keresztük hordo-

zásához. ■ Szomorú szívvel vettünk búcsút Virágh László testvérünkötől. A Jóisten adjon neki örök életet, szeretett feleségének, gyermekeinek, unokáinak, vigasztalást, reménységet! ■ Isten adjon mindannyiuknak meghitt karácsonyi ünnepszentelést, hogy szíveikben megszülethessen a Megváltó. Szép, áldott 2004-es. esztendő minden Testvérünknek, hazánk-nak, nemzetünknek! Erős vár a mi Istenünk! Lelki-pásztori szeretettel — TÉ.

TORONTO

Lelkész: Bernhardt Béla főesperes

Templom: 116 Bond St. Lelkési hivatal (minden posta ideküldendő): 1467 Parkhaven Row, Lakewood, OH 44107-4505, USA; tel.: (216) 221-3178. Felügyelő: Dr. Mekis Éva; tel.: (416) 441-9300. Istentisztelet, július-augusztus kivételével, a hónap 2. és 4. vasárnapján du. 4 órakor.

A mindenható Isten kifürkészhetetlen akaratából hirtelen ttért Urához 78 évesen szeptember 29-én gyülekezetünknek 1987 és 1999 között volt felügyelője, dr. Raska László, a Clark Institute vezetőorvosa. Ebben az akaratban megnyugodva, mégis gyászoló szívvel kerestünk vigasztalást és megerősítést a feltámadásban való hitünk által. Ezt a vigaszt megosztjuk feleségével, Karinnal, és gyermekeivel, James-szel és Jillel, valamint más rokonságával, barátaival, tisztelőivel, s gyülekezetünk közösségében. Elhunyt testvérünk nyugodjék békében és vegye körül őt Isten dicsőségének örökkévalósága! ■ Emlékeztetjük hitestvéreinket és barátainkat, hogy karácsonyt ünneplő Istentiszteletünket december 28-án tartjuk, mely alkalommal úrvacsoraosztás is lesz. ■ Legyenek mindnyájának figyelemmel a meghirdetésekre a 2004. évi ökumenikus Istentisztelet dátumát és helyét illetően (értesítést lapzártáig nem kaptunk, de feltehető, hogy január 18-án du. 3 órakor kerül megtartásra a vaughan-streeti református templomban). ■ Előre jelezzük, hogy 2004. évi rendes közgyűlésünket a szokásostól eltérően nem februárban, hanem március 28-án tervezzük megtartani. Szíveskedjenek ezt a dátumot máris előjegyezni, hogy minél többen résztvegyenek ezen a közgyűlésen. ■ "Mert egy Gyermeke születik nekünk, Fiú adatik nekünk. Az uralom az Ő vállán lesz, és így fogják nevezni: Csodálatos Tanácsos, Erős Isten, Örökkévaló Atya, Békesség Fejedelme. Uralma növekedésének és a békének nem lesz vége a Dávid trónján és házában." (Ézsaiás 9:7-9.) Áldott karácsonyi ünneplést és békés új esztendőt szeretettel kívánunk hitestvéreinknek és barátainknak. Erős vár a mi Istenünk! — BB. □

MINDENKI VERBUVÁLJON!

Kérjük olvasóinkat, tekintettel széleskörű lelkesi és gyülekezeti hálózat hiányára, hogy szerezzenek olvasókat ismerőseik, barátaik közül. Feltesszük, hogy itt is, ott is élnek evangélikusok, "régiek", vagy akik mostanában kerültek ki Kanadába vagy az Egyesült Államokba. Küldjék meg nevüket, postacímüket. Mi pedig szívesen küldünk mutatványszámot részükre. Előre is megköszönjük ezt a lapot támogató fáradozást. Szerk.

LEGKÖZELEBBI LAPZÁRTA
2004. JANUÁR 15-ÉN

Mindennapi kenyér

Útmutató a Biblia olvasásához

2004 JANUÁR

1. Jézus neve ünnepe – Új év napja

Filippi 2:5-11 – Lukács 2:15-21

2. 8. Zsoltár – Márk 1:1-8

3. 2Mózes 2:1-10 – Márk 1:9-13

KARÁCSONY U. 2. VASÁRNAP

Heti ige: János 1:14b

4. Efezus 1:3-14 – János 1:10-18

5. 1Mózes 9:12-17 – Márk 1:14-20

6. VÍZKERESZT ÜNNEPE

Efezus 3:1-12 – Máté 2:1-12

7. 1János 3:1-6 – Márk 1:21-39

8. 1János 2:12-17 – Márk 1:40-45

9. Efezus 4:17-24 – Márk 2:1-12

10. 1János 1:5-7 – Márk 2:13-17

VÍZKERESZT U. 1. VASÁRNAP

Heti ige: Róma 8:14

11. Ap.Csel. 8:14-17 – Lukács 3:15-22

12. Ap.Csel. 10:37-48 – 1Korinthus 1:1-9

13. Józsué 3:9-17 – 1Korinthus 1:10-17

14. Kolossé 2:1-7 – 1Korinthus 1:18-25

15. Márk 10:13-16 – 1Korinthus 1:26-38

16. Lukács 12:49-53 – 1Korinthus 2:1-9

17. Máté 6:6-13 – 1Korinthus 2:10-16

AZ ÖKUMENKUS IMAHÉT KEZDETE

VÍZKERESZT U. 2. VASÁRNAP

Heti ige: János 1:17

18. 1Korinthus 12:1-11 – János 2:1-11

19. 5Mózes 4:5-13 – 1Korinthus 3:1-4

20. Márkus 2:23-28 – 1Korinthus 3:5-8

21. Lukács 16:14-18 – 1Korinthus 3:9-17

22. Ap.Csel. 15:22-31 – 1Korinthus 3:18-23

23. János 7:1-13 – 1Korinthus 4:1-13

24. 5Mózes 33:1-4 – 1Korinthus 4:14-21

VÍZKERESZT U. 3. VASÁRNAP

Heti ige: Lukács 13:29

25. 1Korinthus 12:12-31 – Lukács 4:14-21

AZ ÖKUMENKUS IMAHÉT VÉGE

26. Ézsaiás 19:19-25 – 1Korinthus 5:1-8

27. 1Királyok 17:8-16 – 1Korinthus 5:9-13

28. Ruth 1:1-21 – 1Korinthus 6:1-11

29. Ap.Csel. 13:42-52 – 1Korinthus 6:12-20

30. Lukács 4:22-30 – 1Korinthus 7:1-7

31. Jelenések 15:1-4 – 1Korinthus 7:8-16

2004 FEBRUÁR

VÍZKERESZT U. 4. VASÁRNAP

Heti ige: Dániel 9:18

1. 1Korinthus 15:1-11 – Lukács 5:1-11

2. Jézus bemutatása a templomban

Zsidók 2:14-18 – Lukács 2:22-40

3. János 1:43-51 – 1Korinthus 1:17-40

4. János 3:31-36 – 1Korinthus 8:1-6

5. Jelenések 1:1-8 – 1Korinthus 8:7-13

6. János 8:12-20 – 1Korinthus 9:1-12

7. 4Mózes 6:22-27 – 1Korinthus 9:13-18

VÍZKERESZT U. 5. VASÁRNAP

Heti ige: Zsidók 3:15

8. 1Korinthus 15:1-11 – Lukács 5:1-11

9. Lukács 19:1-10 – 1Korinthus 9:19-23

10. Zsidók 12:12-17 – 1Korinthus 9:24-27

11. Máté 10:40-42 – 1Korinthus 10:1-13

12. 138. Zsoltár – 1Korinthus 10:14-22

13. János 2:13-22 – 1Korinthus 10:23-11:1

14. 1. Zsoltár – 1Korinthus 11:2-16

VÍZKERESZT U. 6. VASÁRNAP

Heti ige: Lukács 18:31

15. 1Korinthus 15:12-20 – Lukács 6:17-26

16. 5Mózes 32:44-47 – 1Kor. 11:17-22

17. 2Mózes 7:1-13 – 1Korinthus 11:23-27

18. Márk 6:1-6 – 1Korinthus 11:28-34

19. Lukács 6:43-49 – 1Királyok 1:1-27

20. János 12:34-42 – 1Királyok 1:28-53

21. Máté 13:31-35 – 1Királyok 2:1-12

VÍZKERESZT U. UTOLSÓ VAS.

URUNK SZÍNEVÁLTOZÁSA

Heti ige: Ézsaiás 60:2

22. 2Korinthus 3:12-4:2 – Lukács 9:28-43

23. Lukács 13:31-35 – 1Királyok 3:1-28

24. Mátyás apostol emléknapja

Ap.Csel. 1:15-26 – Márk 2:1-12

25. Hamvazószerda

2Kor. 5:20b-6:10 – Máté 6:1-6,16-21

26. Zakariás 7:2-13 – 1Királyok 5:1-32

27. János 8:21-30 – 1Királyok 6:1-13

28. Dániel 5:1-7,17-30 – 1Királyok 8:1-13

BŐJT 1. VASÁRNAPJA

Heti ige: 1János 3:8

29. Róma 10:8b-13 – Lukács 4:1-13. & RCL

Amit a szerkesztőség kér

Szeretettel kérjük, hogy a mellékelt "befizetőlapot" megfelelően kitöltve csatolt csekkel vagy pénzesutalvánnyal együtt a válaszborítékban beküldeni szíveskedjenek. Legyen hálaadás mindnyájunkban, hogy az *Erős Vár* immár 73 éve szolgálhatta az északamerikai magyar evangélikusságot és másokat is olvasótáborunkban. Jó rendezni az előfizetéseket és még a hátralékokat is, ha vonatkozik.

Tegye azonban minden olvasónk megfontolás tárgyává, hogy szórványközösségünk erősítésére nem vállalna-e tagságot az Amerikai Magyar Evangélikus Konferenciában (az évi 20 dolláros tagdíjban az előfizetés is benne van). A lapkiadás mellett az Amerikai Magyar Evangélikus Konferencia egyéb tevékenységét tagdíjakból és a tagdíjakat is meghaladó szeretetadományokból végezheti csak, eddig alakulása óta éppen 62 éven át. Előre is köszönetet mondunk minden befizetésért. – Szerk.